

NOTARITE KOJA 2019. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

I Koja koosseis ja juhtimistegevus

2019. aasta alguses Notarite Koja liikmete arv 93. 2019. aasta lõpus oli Notarite Koja liikmete arv 92, ametitegevus oli peatatud kahel notaril.

Notarite algatusel vabastati ametist kaks notarit – 1. mail 2019 Tallinna notar Anneli Alekand ja 20. detsembril Paide notar Ene Nuka. 7. novembril lahkus meie hulgast Tallinna notar Marika Rei. Tallinnas tegutses notari asendaja büroo.

Alates 15. juulist alustas Tallinna notarina tööd seni Jõhvis ametit pidanud Kristel Jänese.

Novembris toimus konkurss kahe notari vaba ametikohta täitmiseks, mille tulemusena nimetati ametisse kaks uut notarit: Eve Põtter Järvamaa tööpiirkonda ja Siret Paavel-Margna Harjumaa tööpiirkonda.

Notarite Koja aastakoosolek toimus 08.03.2019. Notarite Koja eestseisuse istungid toimusid aasta jooksul 11 korral.

II Kandidaaditeenistus

Kandidaaditeenistust koja juures jätkasid Aimi Leht, Eve Põtter ja Mall Vendel. Koja juures jätkas tööd ka Katrin Sepp. Notarikandidaadid osalesid koja ülesannete täitmisel, sh rahvusvahelise koostöö arendamisel, eelnõude kohta arvamuste ja ettepanekute koostamisel, abieluvararegistri üleandmise ettevalmistamisel, E-notar 3 ja kaugtõestuse projektide läbiviimisel ning koolituste korraldamisel.

III Notarite ametitegevus

2019. aastal tegid notarid kokku 328 447 ametitoimingut, mis on 1,7% rohkem kui 2018. aastal (322 972). 2019. aastal tehti notari kohta keskmiselt 3609 ametitoimingut. 2018. aastaga võrreldes suurenes ametitoimingute arv kaheksas tööpiirkonnas. Enim suurenes toimingute arv Raplamaal (9%).

Järgnevas tabelis on toodud toimingute koguarv Eestis ja keskmine toimingute arv notari kohta aastatel 2008-2019.

Aasta	Toimingute koguarv Eestis	Notari kohta keskmiselt
2008	460 602	4 606
2009	330 529	3 305
2010	290 081	2 991
2011	281 490	2 872
2012	285 565	3 006
2013	292 008	3 123
2014	296 474	3 205
2015	289 870	3 168
2016	292 247	3 212
2017	315 704	3 469
2018	322 972	3 549
2019	328 447	3 609

Ametiteenuseid osutasid notarid 2019. aastal kokku 4321 korral (võrdluseks: 2018. a 5603 korral).

Täpsemad andmed ametitegevuse statistika kohta leiduvad käesoleva aruande lisades 1–7.

IV Notari teenuse kättesaadavus ja klienditeenindus

Teenuse kättesaadavusega 2019. aastal probleeme ei esinenud. Notariaalsete toimingute ooteaegade kindlakstegemiseks viidi 2019. aasta septembris läbi veebipõhine ankeedi vormis küsitlus, milles osales 95,5 % küsitletutest.

Küsitluse tulemustest nähtuvalt oli kinnisvaratehingute tegemine võimalik 1–3 tööpäeva jooksul 51% (2018: 67%) vastanud büroodes. Tallinna büroodest märkis 39% (2018: 52%) ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva, 52% (2018: 43%) ühe nädala. Tartu büroodest märkis 40% (2018: 80%) ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva, 40% (2018: 20%) ühe nädala.

Välisriigi juriidilise isikuga kinnisvaratehingute tegemisel märkis 20% ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva, 51% ühe nädala.

Osaühingu asutamise ooteaja pikkuseks oli 54% büroodest 1–3 tööpäeva, mis on sama 2018. aastaga. Tallinna büroodest 48% (2018: 32%) märkis ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva. Tartu büroodest 40% (2018: 50%) märkis ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva.

Osaühingu asutamisel välisriigi juriidilise isikuga märkis 15% ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva, 56% ühe nädala.

Pärimismenetluse algatamise ooteaja pikkuseks märkis 41% (2018: 55%) kuni 3 tööpäeva, 41% (2018: 33%) ühe nädala. Tallinna büroodest 26% (2018: 35%) märkis ooteajaks kuni 3 tööpäeva. Ooteajad 1 nädal ja 2 nädalat olid jäänud võrreldes 2018. aastaga samaks, mis on vastavalt 1 nädal 43% ja 2 nädalat 22%.

Väljaspool notaribürood toimingute tegemise ooteaja pikkuseks märkis kuni 3 tööpäeva 5% (2018: 7%) vastanutest. 38% (2018: 45%) oli märkinud ühe nädala. Tallinna büroodest märkis 48% (2018: 64%) ooteaja pikkuseks kaks nädalat ning 17% (2018: 9%) ühe nädala.

V Infotehnoloogia

- E-notar 3 ja kaugtõestuse projekt

2019. aasta IV kvartalis valmisid E-notar 3 ja kaugtõestuse projekti arendused. Järgnes valminud lahenduse suhtes ISKE auditi ja turvaauditi läbiviimine.

Projekt rakendus 2020. aasta veebruaris, mil jõustusid ka kaugtõestusega seotud seadusemuudatused.

- E-notari infosüsteemi arendused

E-notari olulisemateks arendusteks 2019. aastal olid riigieksamitunnistuste päringu ja Maa-ameti kiirpäringu võimaluste lisamine. Mitmed arendustööd olid seotud E-notar 3 projekti rakendamise ettevalmistamisega, valmis ka E-notari uus kujunduse platvorm.

Politsei- ja Piirivalveameti andmebaasi tehtavates päringutes võeti kasutusele v6 X-tee teenused. Samuti parandati Haigekassa X-tee teenused. E-notar liidestati e-arvete saatmiseks E-arveldajaga.

Lisaks mainitud suurematele arendustele viidi lõpuni ka paarsada väiksemat arendust ja veaparandust. Regulaarselt toimusid e-notari töörühma kohtumised, kus vaadati üle tehtud arendused ja arutati kasutajatelt laekunud ettepanekuid.

- Pärimisregistri tegevus

2019. aasta jooksul tehti pärimisregistrisse kokku 35 458 kannet, millest enamuse tegid notarid e-notari kaudu. Pärimismenetluse algatamise kandeid tehti 10 341, pärimistunnistuse tõestamise kandeid 10 705, pärimistunnistuse kehtetuks tunnistamise kandeid 18, Euroopa pärimistunnistuse tõestamise kandeid üheksa. Pärandvara ühisuse osa võõrandamise kandeid kokku on 987 (neist 34 kohtutäituri esitatud teate alusel). Kohtud tegid pärandvara hoiu meetmete rakendamise ja lõpetamise kohta kokku 68 kannet.

Võrdlus kahe kande liigi kohta:

- 1) testamendi tõestamise kanded ühe notari kohta: kõige rohkem 256 ja kõige vähem 18 kannet.
- 2) pärimismenetluse algatamise kanded ühe notari kohta: kõige rohkem 291 ja kõige vähem 18 kannet.

Pärimisregistrisse tehti riigiportaali eesti.ee kaudu 425 koduse testamendi kannet.

Notarite Koda tegi 34 kannet kohtutäituri teate alusel enampakkumisel müüdud pärandvara ühisuse osa võõrandamise kohta ning kolm kannet Baseli testamendiregistri loomise konventsiooni alusel Leedust saanud teate põhjal.

Euroopa Testamendiregistri (ENRWA) kaudu saabus Notarite Kojale kokku 102 päringut, kuid ühtegi vastet ei leitud. Eesti notarid on teinud kokku 4 päringut, neist ühe Luxembourgi, ühe Ungarisse ja kaks Vene Föderatsiooni.

- Abieluvararegister

Veebilehel <https://abieluvararegister.rik.ee/Statistika> avati 2019 septembris statistikamoodul, mis võimaldab saada andmeid valitud ajaperioodi kohta ning pärida saab järgmisi andmeid:

- 1) Registrikardi kehtivus: kehtivad, suletud;
- 2) Paarisuhte liik: abikaasade statistika;
- 3) Varasuhte liik: varalahusus, varaühisus, vara juurdekasvu tasaarvestus, välisriigi õiguse kohaldamine;
- 4) Alusdokumendid: abiellumisavaldus, abieluvaraleping, kohtulahend, kooseluleping¹, muu dokument.

2019. aasta statistika kokku:

---

¹ Kuni kooseluseaduse rakendusaktide jõustumiseni ei ole võimalik andmeid saada kooselulepingu sõlminud paaride kohta.

Abikaasade kanded	Kehtivaid kaarte kokku	Suletud kaarte kokku	Perioodil 01.01.2019 - 31.12.2019 avatud kaardid	Perioodil 01.01.2019 - 31.12.2019 suletud kaardid
Varalahusus	11226	5689	887	180
Varaühisus	2351	963	532	91
Vara juurdekasvu tasaarvestus	2476	643	92	2
Välisriigi õiguse kohaldamine	297	88	7	1
Kandeid kokku	16350	7383	1518	274

2019. aastal abiellumisavalduse alusel avatud kaardid (automaatkanded):

Abikaasade kanded	Perioodil 01.01.2019 - 31.12.2019 avatud kaardid
Varalahusus	458
Varaühisus	0
Vara juurdekasvu tasaarvestus	91
Kandeid kokku	549

Kokku kinnitati 2019. aastal 5899 abielu sõlmimist, neist 574 notarite poolt.

2019. aastal abieluvaralepingu alusel avatud kaardid:

Abikaasade kanded	Perioodil 01.01.2019 - 31.12.2019 avatud kaardid
Varalahusus	427
Varaühisus	532
Vara juurdekasvu tasaarvestus	1
Välisriigi õiguse kohaldamine	7
Kandeid kokku	967

Abieluvaralepingu alusel tehtavate kannete kvaliteedi kontrollimiseks on üle vaadatud 2019. aasta I kvartalis abieluvaralepingu alusel tehtud kõik kanded ning IV kvartalis tehtud kandeid pisteliselt (kokku 70 kannet). I kvartali kannetes esines mõningaid, kuid mitte olulisi eksimusi, IV kvartlai kontrollitud kannetes eksimusi polnud.

Notarite Koda tegi 2019. aastal kokku 18 kannet:

- 1) 11 registrikaardi avamise kannet, nendest
  - 8 kannet abiellumisavalduse alusel, mis olid jäänud registrile edastamata või kanne tegemata;
  - 2 kannet abieluvaralepingu alusel, neist üks 1996. aastal tõestatud lepingu ja teine 2005. aastal tõestatud lepingu alusel;
  - 1 kanne, kus süsteem oli registrikaardi ekslikult sulgenud (isikud olid olnud kaks korda abielus ning korra lahutanud).
- 2) 7 kannet registrikaardil abikaasa nime, varasuhte, kande aluse või kande sisu parandamiseks.

VI Notarite järelevalve, distsiplinaarasjad ja aukohus

2019. aastal toimus korraline kohapealne kontroll kolme notari tegevuse üle.

Järelevalve aktides toodi välja järgmised positiivsed tähelepanekud:

- 1) Notariaalaktides sisalduvad lihtsasti arusaadavad selgitused, mis ei ole ainult väljavõtted seadusest, vaid on antud asjakohaselt lihtsas keeles. Iseäranis toodi välja arusaadavad selgitused ja märkused volikirjades ja testamentides.
- 2) Testamendis sisalduvad põhjendused, miks tehakse testament just selles nimetatud isikule. Samuti on testamenti lisatud, et notar on testaatorile selgitanud võimalust tunnistajate kaasamiseks.
- 3) Kinnistute müügilepingutes sisaldub selgitus maakatastri kitsenduste kaardi kohta, mis aitab ennetada osalejate võimalikke hilisemaid erimeelsusi.
- 4) Notar on kinkelepingutes märkinud kinkija avalduse selle kohta, et ta on teadlik võimalusest jääda lepingu eseme valdajaks ja kasutajaks eluaegse isikliku kasutusõiguse alusel, mis jääb kehtima lepingu eseme igakordse omaniku suhtes.
- 5) Notariaalaktid on vormistatud keeleliselt korrektselt ning kirja-, hooletus- ja trükivead puuduvad.

Järelevalve aktides toodud negatiivsed tähelepanekud olid järgmised:

- 1) Notari menetluses on pärimismenetlusi, milles on pärimistunnistus pikemat aega väljastamata põhjusel, et mõni kaaspärija ei ole notarile kättesaadav. Järelevalve läbiviijad juhtisid tähelepanu PärS § 171 lõikele 1, millest tuleneb, et notaril tuleb pärimistunnistus tõestada pärast pärijate väljaselgitamist. Seetõttu ei ole lubatav praktika jätta pärimistunnistus väljastamata olukorras, kus pärijate pärimisõigus ja selle ulatus on piisavalt tõendatud, kuid pärija ei ole huvitatud pärimistunnistuse tõestamisest, kuna pärandvara väärtus on väike. Pärimisseadus ei nõua pärimistunnistuse tõestamiseks eraldi pärijate tahteavaldust. Seega kui pärijad on notarile teada, tuleb pärimismenetlus igal juhul lõpule viia ja pärimistunnistus väljastada.
- 2) Notar ei ole tõestatud volikirjas vea parandamist allkirjastanud. Järelevalve läbiviijad juhtisid tähelepanu tõestamiseseaduse § 46 lõikele 1, mille kohaselt märgib notari täiendused ja muudatused, välja arvatud sisulise tähenduseta ebaolulised parandused,

notariaalakti või -märke lõppu enne allkirja või notariaalakti või -märke servale ning allkirjastab eraldi.

- 3) Notar peab alati notariaalaktis märkima selle, mille alusel ta osaleja isiku tuvastas, sh peab eristama peab PPA elektroonilise andmebaasi ja isikut tõendava dokumendi alusel isiku tuvastamist.
- 4) Notar ei lepi alati notari tasu ametiteenuse osutamise eest kokku enne teenuse osutamist notari ning teenuse taotleja vahel kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Tulenevalt notariaadiseaduse § 32 lõikest 2 on selline kokkuleppe vorm kohustuslik.
- 5) Hoiustamise raamatu täitmisel esineb hooletusvigu.

Kaugjärelvalve korras viidi notariaalsete toimingute ooteaegade kindlakstegemiseks septembris läbi veebipõhine ankeedi vormis küsitlus.

2019. aastal notarite suhtes distsiplinaarmenetlusi ei algatatud. 2018. aastal Liina Vaidla suhtes algatatud distsiplinaarmenetlus lõpetati justiitsministri 01.04.2019 käskkirjaga distsiplinaarsüüteo puudumise tõttu.

2019. aastal algatati Justiitsministeeriumi ettepanekul Sirje Velsbergi suhtes Notarite Koja aukohtu menetlus, mille tulemusena leiti, et notar ei ole rikkunud ametitegevusega seotud kohustusi.

VII Koostöö Justiitsministeeriumi ja teiste ametiasutustega ning praktika ühtlustamine

Seoses õigusaktide muudatuste ettevalmistamise ja jõustunud seaduste rakendamisega jätkus koostöö Justiitsministeeriumi, Siseministeeriumi, Välisministeeriumi, samuti Riigikogu õiguskomisjoni ja teiste asutuste ametnikega.

Arvamused esitati järgmiste õigusaktide eelnõude ja väljatöötamiskavatsuste kohta:

- 1) Notariaadiseaduse jt seaduste muutmise eelnõu väljatöötamiskavatsus;
- 2) Notariaadiseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus;
- 3) Äriseadustiku, tõestamiseaduse ja notari tasu seaduse muutmise seaduse eelnõu;
- 4) Rahapesu ja terrorismi rahastamise seaduse, audiitortevuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu;
- 5) Pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu;
- 6) Krüptovarade reguleerimise väljatöötamiskavatsus;
- 7) Justiitsministri 19. juuni 2009. a määruse nr 23 „Notariaadimäärustik“ muutmise määruse eelnõu;
- 8) Vabariigi Valitsuse määruste muutmise seoses notaritega.

Notarite praktikas tekkinud küsimuste lahendamiseks pöördus Notarite Koda 2019. aastal järelepärimistega Justiitsministeeriumi, Siseministeeriumi, Rahandusministeeriumi, rahapesu andmebüroo, Maa-ameti jt asutuste poole.

Aasta jooksul toimusid arutelud justiitsministri, Justiitsministeeriumi asekanterite, vabakutsete talituse, eraõiguse talituse ja kohturegistrite talituse ametnikega.

Praktika ühtlustamist puudutavaid küsimusi arutati aktiivselt notarite õppepäevadel ja seminaridel.

Jätkus Rahandusministeeriumi juures tegutseva rahapesu tõkestamise nõukoja töö, milles osales Eve Strang. Rahapesu tõkestamise riigi riskihinnangu koostamise neljas töögrupis (rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtude hindamine, riigi üldise õiguskeskkonna haavatavuse hindamine, kinnisvara sektori haavatavuse hindamine, usaldus- ja äriteenuste sektori ning muude mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtjate ja kutsetöötajate sektori haavatavuse hindamine) osalesid Eve Strang, Eve Pötter ja Gerle Reinumägi.

VIII Avalikud suhted ja sisekommunikatsioon

- Notaribüroode avatud uste päev ja Äripäeva lisaleht Notar Bene

30. oktoobril toimus neljandat korda notaribüroode avatud uste päev.

Avatud uste päeval osalesid kõik notaribürood. Nõu saamiseks pöördus notarite poole kokku 545 inimest (võrdluseks: 2018. aastal 517). Tallinnas ja Harjumaal külastas notareid kokku 282, Pärnus 57, Tartus 41, Rakveres 35 ja Ida-Virumaal 29 inimest. Notari kohta toimus keskmiselt 6 ja büroo kohta 9 nõustamist.

Notarite poole pöördusid inimesed eeskätt pärimise (iseäranis testamentide) ja kinnisvaratehingute teemal. Üsna sageli paluti nõu ka äriühingute asutamist ja lõpetamist ning abikaasade varasuhteid puudutavates küsimustes. Inimesi huvitas ka ülekinnistamine, mis kerkis meedia huviorbiiti septembri alguses.

Meedias kajastasid avatud uste päeva kokku 13 erinevat väljaannet. Notarite Koja pressiteate avaldasid Eesti Päevaleht, Delfi, samuti Sakala, Järva Teataja, Pärnu Postimees, Virumaa Teataja, Saarte Hääli, Vooremaa jt kohalikud väljaanded, lisaks ETV ja Raadio Kuku ning nii eesti- kui venekeelsed infoportaalid. Samuti jagati avatud uste päevade infot Notarbooki leheküljel.

16. oktoobril ilmus Äripäeva lisaleht Notar Bene, milles andsid kokku kuues artiklis õigusosalast Priidu Pärna, Kersti Kulla, Heleriin Kulla, Kristel Jänese ja Eve Pötter. Artiklites käsitleti kinnisvaratehinguid, abieluvara ja pärimist (sh piiriülest pärimisõigust) puudutavaid küsimusi ning anti soovitusi notariaalsete lepingute paremaks mõistmiseks. Notar Bene lehte jagati klientidele ka notaribüroodes.

- Pressiteated ja avalikud esinemised

Pressiteateid Notarite Koja ja notarite tegevuse kohta edastati korduvalt Postimehele, Päevalehele, Äripäevale, BNS-ile, Eesti Rahvusringhäälingule ja kohalikele väljaannetele. Samuti vastati ajakirjanikelt laekunud küsimustele.

Vikerraadios ja Maalehes jätkas nõustamist ning lugejate küsimustele vastamist Priidu Pärna.

Artikleid ja selgitavaid kommentaare jagasid notarid ka mitmetes maakonnalehtedes ning ajakirjas 60+.

Lektoritena esinesid Tartu Ülikoolis Priidu Pärna, Tiina Tomberg ja Edgar Grünberg. Samuti esinesid notarid ja kandidaadid muudel koolitustel ja infopäevadel.

Eve Põtter ja Diana Verš osalesid 25. jaanuaril, 30. jaanuaril, 13. veebruaril, 13. märtsil, 11. aprillil, 8. mail, 12. septembril, 23. oktoobril, 21. novembril ja 29. novembril toimunud Õigusapteegi nõustamisel.

Meediakajastuste ulatusest, sagedusest ja tonaalsusest parema ülevaate saamiseks on käesolevale aruandele lisatud Balti Meediamonitoringu Grupi koostatud Notarite Koja meediaaudit (vt lisa 8).

Merle Saar-Johanson esines Äripäeva raadio hommikuprogrammis, kommenteerides osaühingu osadega tehtavate tehingute vormiga seotud äriseadustiku muudatusi.

IX Koolitused

2019. aastal korraldas Notarite Koda kokku 9 notarite koolitust. Koostöös Tartu Ülikooliga toimus 6 koolitust, neist 4 kahes grupis. Koolitustel käsitleti rahapesu tõkestamist notaripraktikas, võlaõigust, pärimisõigust, perekonnaõigust, rahvusvahelist eraõigust, andmekaitset ja aktuaalseid Riigikohtu lahendeid.

Oktoobris toimunud oma-abi koolituse viisid läbi Tartu notarid Tiina Tomberg ja Edgar Grünberg tõestamisõiguse ja Tallinna notar Merle Saar-Johanson rahapesu tõkestamise teemal.

Novembris toimunud notarite ja kohtunikuabide ühiskoolitusel osales 152 inimest. Populaarseks osutusid samuti rahapesu tõkestamise, pärimisõiguse ja andmekaitse ning võlaõiguse koolitused.

Täpsema ülevaate ülikooliga koostöös toimunud koolituste ja osalejate arvu kohta annab käesoleva aruande lisa 9.

10. mail 2019 toimus Vilniuses CNUE Euroopa notarite täienduskoolituse programmi raames seminar „Rahapesu ja terrorismi finantseerimise tõkestamine“, millel osales 17 notarit.

27. septembril 2019 toimus Riias rahapesu tõkestamise seminar Vilniuse koolituse jätkuna, millest võttis osa 9 notarit.

Augustis toimus notarite suveseminar Kopro talus Viljandimaal.

Bürootöötajatele korraldati koolitusi 3 korral.

X Rahvusvahelised suhted

Eesti notarid ja notarikandidaadid osalesid rahvusvaheliste töögruppide tegevuses ja esinesid erialakonverentsidel. Muuhulgas osaleti Rahvusvahelise Notarite Liidu (UINL) ja Euroopa Liidu Notariaatide Nõukogu (CNUE) kohtumistel.

Aasta jooksul osaleti järgmistel UINL-i üritustel:

- 5.-6. aprillil osales Rainis Int Euroopa Asjade Komisjoni (CAE) kohtumisel Viinis.
- 17.-18. mail osales Anne Saaber Veracruzis, Mehhikos UINL-i ülemnõukogu (*General Council*) kohtumisel.

- 15. juunil toimus UINL-i erakorraline üldkogu Madridis, millest võttis osa Merle Saar-Johanson. 16. juunil tutvusid Merle Saar-Johanson, Katrin Sepp ja Robin Lõo Hispaania notariaadi rahapesu tõkestamise IT lahendustega.
- 26.-27. novembril osales Merle Saar-Johanson UINL-i üldkoosolekul (*General Meeting*) Jakartas, Indoneesias.
- 27. – 30. novembril toimunud ülemaailmsel notarite kohtumisel – Rahvusvahelise Notarite Liidu 29. kongressil osalesid Merle Saar-Johanson ja Priidu Pärna. Ettekandega „Notariaadi põhimõtete kehtivus 21. sajandil“ esines kongressil Priidu Pärna.

Aasta jooksul osaleti järgmistel CNUE üritustel:

- 28.-29. jaanuaril osales Eve Pötter EL vara määruste (abieluvaraliste suhete ja registreeritud partnerite varaliste suhete) praktilised mõjude seminaril Viinis.
- 15. veebruaril osales Eve Pötter CNUE *Training III* projekti juhtrühma kohtumisel Brüsselis.
- 11.-12. märtsil osales Eve Pötter Itaalia Notarite Koja korraldatud CNUE *Training III* projekti raames toimunud EL abieluvararežiimide ja partnerlussuhteid reguleerivate määruste (nr 2016/1103 ja 2016/1104) teemalises seminaril Catantias, Itaalias.
- 28.-29. märtsil osales Merle Saar-Johanson CNUE üldkogu kohtumisel Brüsselis.
- 6. mail osales Katrin Sepp Belgia notariaadi kongressi ettevalmistaval koosolekul Brüsselis.
- 10. mail Vilniuses toimunud CNUE Euroopa notarite õppeseminaril (projekt *Training III*) „Rahapesu ja terrorismi finantseerimise tõkestamine“ esines ettekandega Katrin Sepp.
- 23.-24. mail osales Eve Pötter Euroopa Notarite Võrgustiku (ENN) kohtumisel Ljubljanas, Sloveenias.
- 5. juunil toimunud CNUE andmekaitse töögrupi ja 7. juunil CNUE rahapesu töögrupi kohtumisel osales töögruppide liige Katrin Sepp.
- 20.-21. juunil osales Merle Saar-Johanson CNUE üldkogu kohtumisel Saint-Malos, Prantsusmaal.
- 19.-20. septembril toimus Belgia notariaadi kongress Brüsselis, kus ettekandega „Notari elukutse olemus ja kujunemine Eestis“ esines Katrin Sepp.
- 25.-26. mail osales Eve Pötter Euroopa Notarite Võrgustiku kohtumisel Riias.
- 27. septembril toimus Riias rahapesu tõkestamise seminar, mis keskendus Balti notaritele suunatud praktiliste kaasuste arutelule. Seminaril toimunud diskussioonis osalesid Merle Saar-Johanson, Katrin Sepp ja Eve Pötter.
- 28. oktoobril osalesid Eve Pötter ja Pirit Laurits CNUE *Training III* projekti juhtrühma kohtumisel Brüsselis.
- 13.-14. detsembril osales Merle Saar-Johanson CNUE üldkogu kohtumisel Brüsselis.

Aasta jooksul osaleti järgmistel muudel välisüritustel:

- 18. veebruaril osales Merle Saar-Johanson Madridis Hispaania notariaadi korraldatud kongressil, mille teemaks oli Mandri-Euroopa konstitutsiooniliste õiguste võrdlemine.
- 29.-30. märtsil osales Andrei Lõssenko Minskis toimunud rahvusvahelisel konverentsil „Notariaat 21. sajandil: globaalsed trendid ja lahendused“.
- 26. septembril toimus Riias Balti notariaatide ümarlaud. Kohtumisel osalesid Merle Saar-Johanson, Andrei Lõssenko ja Eve Strang.

Toimused järgmised visiidid Eestisse:

- 19. märtsil toimus kohtumine Saksamaa Notarite Koja esindajatega. Külalisi võtsid vastu Merle Saar-Johanson, Katrin Sepp ja Eve Põtter.
- 10. aprillil tutvustasid Eve Põtter ja Katrin Sepp külalistele Hollandist Eesti notariaadi töökorraldust.
- 7. juunil toimus Notarite Kojas kohtumine Ungari notaritega. Notariaadi töökorraldust ja notarite pädevust tutvustasid Eve Põtter ja Katrin Sepp.
- 12. juunil kohtuti Notarite Kojas Prantsusmaa Notarite Koja liikmetega, kaugtõestuse projekti tutvustasid Katrin Sepp ja Eve Põtter.
- 14. juunil kohtuti Notarite Kojas Saksamaa notaritega Saksa Advokaatide Liidust, Kohtumisel osalesid Eve Põtter ja Katrin Sepp.
- 4. septembril toimus kohtumine Moldova notaritega, teemaks Notarite Koda kui organisatsioon, selle tegevus ja eesmärgid. Külalisi võtsid vastu Eve Strang ja Eve Põtter.
- 18. septembril toimus Austraalia notarite visiit Tallinnasse. Lisaks koostöölepingu allkirjastamisele tutvustati külalistele Notarite Koja tegevust ning anti ülevaade E-notari infosüsteemi arengutest. Kohtumisel osalesid notar Merle Saar-Johanson ja Eve Põtter. Visiidi käigus tutvuti notar Anne Saaberi notaribürooga.

XI Dokumendihoidla tegevus

Dokumendihoidla 2019. aasta tegevuse põhieesmärgiks oli jätkuvalt notaribüroodelt hoiustamist vajavate dokumentide ja arhivaalide vastuvõtmine ja nende säilivuse tagamine. Aasta jooksul võeti dokumendihoidlasse vastu ja korrastati edasiseks säilitamiseks üle 15 070 toimiku, millega senise tegevuse tulemusena säilitamisele võetud toimikute kogumaht kasvas ca 295 413 toimikuni.

2019. aasta lõpuks oli dokumendihoidlasse säilitamiseks antud notaridokumentide maht ca 6954 jrm, mis moodustab ligikaudu 69% hoiupinna üldmahust (vt Lisa 10).

Vastuvõetud dokumentide hoiustamise kõrval on teiseks oluliseks tegevusvaldkonnaks arhiivipäringutele vastamine. Ühe kalendrikuu jooksul väljastati keskmiselt 2694 lehe mahus dokumente ja dokumendikoopiaid.

Notaridokumentide nõuetekohaseks korrastamiseks tarniti möödunud aasta jooksul notaribüroodele üle 1100 arhiivikarbi ja enam kui 9100 toimikukaant.

XII Avaldused, järelepärimised ja kaebused

Märgatavalt kasvas Notarite Kojale esitatavate hoiatuste hulk – neid laekus kokku 926 (võrdluseks: 2018. aastal 694). Samuti laekus e-posti ja tavaposti teel mitusada notarite tegevusega seotud järelepärimist.

Enim järelepärimisi esitati pärimisõiguse ning pärimisregistri ja abieluvararegistri andmete kohta. Tavapäraselt oli rohkesti küsimusi perekonnaõiguse, notari tasu ning apostillimise kohta. Samuti esines eelmistest aastatest rohkem järelepärimisi rahapesu tõkestamisel andmete esitamise kohta.

Samuti laekus kojale telefoni ja e-posti teel hulgaliselt järelepärimisi notaribüroodest. Enamasti olid need seotud pärimisõiguse ja pärimisregistris sisalduvate andmete, perekonnaõiguse, ühinguõiguse, apostillimise ning välisriikide õiguse kohaldamisega.

2019. aastal laekus kojale notarite tegevuse kohta kokku 30 kaebust (võrdluseks: 2018. aastal – 28). Seega ei ole kaebuste arv võrreldes eelmise aastaga eriti tõusnud. Mitmete pöördumiste puhul on klient vajanud hoopis ametitoiminguga seotud lisaselgitusi või on olnud tegemist kommunikatsiooniprobleemiga. Mitmed sellised kaebused lahendasid notarid operatiivselt, saates kliendile selgitava kirja.

XIII Muu tegevus

- Asendajate määramine

2019. aastal määrati kokku 163 korral, neist koja teenistuses olevaid kandidaate 107 juhul. Notareid asendati kandidaatide poolt kokku 337 tööpäeva (võrdluseks: 2018 – 352, 2017 – 350).

Kolme notarikandidaadi keskmiseks asenduskoormuseks kujunes 112 tööpäeva. Seega moodustas notarite asendamine koja juures teenistuses olevate kandidaatide tööajast kokku ligemale 50%.

Asenduspäevade statistika 2019. aastal:

Kandidaat	Asenduspäevad 2019
Mall Vendel	131
Aimi Leht	126
Eve Pötter	80

- Notari tasu maksmisest vabastamine

2019. aastal suurenes notari tasu maksmisest vabastamiste arv ja summa. Tasu maksmisest vabastati 59 isikut kokku 9318 euro ulatuses. Klientide poolt tagastati kojale 79 eurot. Keelduvate otsuste arv on vähenenud: 8 keeldumist aasta jooksul (võrdluseks: 2018 – 9, 2017 – 19 ja 2016 – 12).

Võrdluseks – 2018. aastal vabastati notari tasu maksmisest 59 isikut kokku 7256 euro ulatuses ning klientide poolt tagastati kojale 279 eurot.

- Toetati ajakirja Juridica väljaandmist, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna vilistlaste konverentsi korraldamist, Eesti Harjutuskohtu Seltsi, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna üliõpilaste osalemist rahvusvahelisel harjutuskohtuvõistlusel ja Sihtasutust Hille Tänavsuu Vähiravifond „Kingitud Elu“.